

Regeringens proposition

2005/06:41

Följdändringar i vissa lagar med anledning av en ny skogsmyndighet

Prop.
2005/06:41

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 27 oktober 2005

Bosse Ringholm

Ulrica Messing
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till följdändringar i nu gällande lagstiftning. Förslagen är en konsekvens av att regeringen avser att slå samman den nuvarande skogsvårdsorganisationen – som består av Skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna – till en sammanhållen nationell myndighet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2006, när den nya myndigheten avses börja sin verksamhet.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagförslag.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1933:269) om ägofred	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1144) om försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län	8
2.4	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	9
3	Ärendet och dess beredning.....	10
4	Följdändringar i vissa lagar med anledning av inrättandet av en ny skogsmyndighet.....	10
Bilaga 1	Skogsutredningens lagförslag.....	12
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	13
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 oktober 2005.....	14

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1933:269) om ägofred,
2. lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna,
3. lag om ändring i lagen (1997:1144) om försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län,
4. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1933:269) om ägofred

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1933:269) om ägofred¹ dels att i 12 och 30 §§ ordet ”skogsvårdsstyrelsen” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”Skogsstyrelsen” i motsvarande form, dels att 33, 36 och 62 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §²

När i mål, som i 31 § avses, stämning är utfärdad, infordre rätten genast från förrättningsmannen förrättningsprotokollet och övriga förrättningen rörande handlingar. Förrättningsmannen vare pliktig, där rätten så prövar nödigt, att inställa sig vid rätten för att höras i målet. Gottgörelse åt förrättningsmannen för sådan inställelse skall förskjutas av den part, som klandrat förrättningen; och pröve rätten i slutliga utslaget, huruvida kostnad, som någon sålunda förpliktats att förskjuta, skall helt eller delvis gottgöras honom av annan part.

Sedan målet blivit genom laga kraft ägande utslag avgjort, skall förrättningsakten översändas, om målet återförvisats till förrättningsmannen, till denne men eljest till lantmäterikontoret i det län, varest förrättningsmannen förordnats, för att där förvaras. Utskrift av utslag i målet skall, ändå att utslaget icke vunnit laga kraft, översändas till nämnda lantmäterikontor samt, om målet angår betesreglering, *vederbörande skogsvårdsstyrelse* ävensom till förrättningsmannen och den, som enligt 30 § första stycket har att förvara avskrift av förrättningshandlingarna. Återförvisas målet till förrättningsmannen, vare han skyldig att därom omedelbart underrätta sådan i 23 § tredje stycket omförmäld myndighet, till vilken utskrift av utslaget icke enligt vad nu är sagt skall översändas.

Sedan målet blivit genom laga kraft ägande utslag avgjort, skall förrättningsakten översändas, om målet återförvisats till förrättningsmannen, till denne men eljest till lantmäterikontoret i det län, varest förrättningsmannen förordnats, för att där förvaras. Utskrift av utslag i målet skall, ändå att utslaget icke vunnit laga kraft, översändas till nämnda lantmäterikontor samt, om målet angår betesreglering, *Skogsstyrelsen* ävensom till förrättningsmannen och den, som enligt 30 § första stycket har att förvara avskrift av förrättningshandlingarna. Återförvisas målet till förrättningsmannen, vare han skyldig att därom omedelbart underrätta sådan i 23 § tredje stycket omförmäld myndighet, till vilken utskrift av utslaget icke enligt vad nu är sagt skall översändas

¹ Senaste lydelse av
12 § 1977:667
30 § 1988:187.

² Senaste lydelse 1988:187.

Föres ej talan mot förrättningen, åligge förrättingsmannen att inom sex månader efter dess avslutande insända förrättningsakten till den myndighet, hos vilken, enligt vad i andra stycket sägs, akten skall förvaras.

Huru förrättningsman må genom vite tillhållas att fullgöra honom åliggande skyldighet att redovisa förrättningsakt, därom förordnar regeringen.

36 §³

Har i annan ordning än vid syneförrättning upprättats skriftlig och av vittnen styrkt förening rörande stängselskyldighet eller betesreglering, äge envar, som deltagit i föreningen, uppvisa denna hos den eller de fastighetsdomstolar, inom vilkas domvärjo de fastigheter, föreningen angår, äro belägna. Överensstämmer föreningen med de i denna lag stadgade grunder, och hava, där föreningen avser upplåtelse av betesmark, i föreningen tydligt angivits den upplåtna markens läge och gränser, den eller de fastigheter, för vilka den upplåtits, sätt och tid för markens inhägnande och anordnande för betesbruk samt huruvida ersättning skall utgå och i så fall med vilket belopp ersättningen skall i den ordning 16 § föreskriver betalas, skall rätten registrera föreningen. Sedan vare föreningen gällande mot framtida ägare eller innehavare av fastigheterna så ock, där registreringen ägt rum inom två månader sedan föreningen ingicks, mot den, som efter upprättandet men före registreringen blivit ägare eller innehavare. Förening, som slutits för boställe eller staten eller allmän inrättning tillhörig, på viss tid upplåten fastighet, have dock ej verkan mot senare innehavare, med mindre föreningen blivit av vederbörande myndighet godkänd.

När en förening registrerats skall rätten sända över beslutet till länets lantmäterikontor så ock, där föreningen angår betesreglering, till *vederbörande skogsvårdsstyrelse*.

När en förening registrerats skall rätten sända över beslutet till länets lantmäterikontor så ock, där föreningen angår betesreglering, till *Skogsstyrelsen*.

62§⁴

Varder betesmark, som upplåtits enligt denna lag, ej anordnad för betesbruk på sätt och inom tid, som i laga ordning bestämts, eller varder åtgärd, som erfordras för betesmarkens bibehållande i ett för betesbruk ordnat skick, eftersatt och vidtages ej rättelse efter tillsägelse, må på talan av ägaren till den fastighet, varifrån betesmarken upplåtits, domstol förklara rätten till betesmarken förverkad så ock efter hörande av *vederbörande skogsvårdsstyrelse* förplikta

Varder betesmark, som upplåtits enligt denna lag, ej anordnad för betesbruk på sätt och inom tid, som i laga ordning bestämts, eller varder åtgärd, som erfordras för betesmarkens bibehållande i ett för betesbruk ordnat skick, eftersatt och vidtages ej rättelse efter tillsägelse, må på talan av ägaren till den fastighet, varifrån betesmarken upplåtits, domstol förklara rätten till betesmarken förverkad så ock efter hörande av *Skogsstyrelsen* förplikta ägaren till den

³ Senaste lydelse 1996:252.

⁴ Senaste lydelse 1988:187.

ägaren till den fastighet, för vilken betesmarken upplåtits, att inom viss tid vidtaga de åtgärder för betryggande av skogsåterväxt å betesmarken, som av förhållandena påkallas.

Talan, som nu nämnts, må ock, där betesmarken upplåtits å skogsmark, föras av *skogsvårdsstyrelsen*, varvid det åligger domstolen att före målets avgörande bereda ägaren till den fastighet, varifrån betesmarken upplåtits, tillfälle att däri yttra sig.

Domstol, varest talan enligt denna paragraf är anhängig, äge, när skäl därtill äro, meddela förbud att å betesmarken avverka skog.

fastighet, för vilken betesmarken upplåtits, att inom viss tid vidtaga de åtgärder för betryggande av skogsåterväxt å betesmarken, som av förhållandena påkallas.

Talan, som nu nämnts, må ock, där betesmarken upplåtits å skogsmark, föras av *Skogsstyrelsen*, varvid det åligger domstolen att före målets avgörande bereda ägaren till den fastighet, varifrån betesmarken upplåtits, tillfälle att däri yttra sig.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna

Härigenom föreskrivs att 44 § lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

44 §

Är allmänningsskog belägen inom två eller flera län skola de uppgifter som enligt denna lag eller reglementet tillkomma länsstyrelse *eller skogsvårdsstyrelse* i fråga om sådan skog handhavas av länsstyrelsen *eller skogsvårdsstyrelsen* i det län där allmänningsstyrelsen har sitt säte.

Är allmänningsskog belägen inom två eller flera län skola de uppgifter som enligt denna lag eller reglementet tillkomma länsstyrelse i fråga om sådan skog handhavas av länsstyrelsen i det län där allmänningsstyrelsen har sitt säte.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1144) om försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (1997:1144) om försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I Gotlands län får under tiden den 1 januari 1998–31 december 2006 bedrivas försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning. Länsstyrelsen fullgör under den tid som försöksverksamheten pågår de uppgifter som ankommer på länsarbetsnämnden och *skogsvårdsstyrelsen*.

Vad som i lag eller annan författning sägs om länsarbetsnämnden *eller skogsvårdsstyrelsen* skall under försöksverksamheten i stället avse länsstyrelsen.

Föreslagen lydelse

1 §¹

I Gotlands län får under tiden den 1 januari 1998–31 december 2006 bedrivas försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning. Länsstyrelsen fullgör under den tid som försöksverksamheten pågår de uppgifter som ankommer på länsarbetsnämnden. *I den omfattning regeringen bestämmer fullgör länsstyrelsen även de uppgifter som ankommer på Skogsstyrelsen.*

2 §

Vad som i lag eller annan författning sägs om länsarbetsnämnden skall under försöksverksamheten i stället avse länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

¹ Senaste lydelse 2002:40.

2.4 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 21 kap. 40 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 kap. 40 §

Om avtal träffas om överlåtelse eller pantsättning av medel på skogskonto eller skogsskadekonto, skall medlen på kontona tas upp som intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet. Det anses inte som överlåtelse eller pantsättning att en skattskyldig på begäran av *en skogsvårdsstyrelse* förbinder sig att inte förfoga över medlen utan styrelsens tillstånd.

Om avtal träffas om överlåtelse eller pantsättning av medel på skogskonto eller skogsskadekonto, skall medlen på kontona tas upp som intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet. Det anses inte som överlåtelse eller pantsättning att en skattskyldig på begäran av *Skogsstyrelsen* förbinder sig att inte förfoga över medlen utan styrelsens tillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om en begäran av en skogsvårdsstyrelse.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 19 maj 2004 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utvärdera och se över skogspolitiken (dir. 2004:70). Utredningen har antagit namnet Skogsutredningen 2004 (N2004:12). Utredaren skulle, enligt de ursprungliga direktiven, redovisa sitt uppdrag senast den 31 december 2005.

Genom tilläggsdirektiv (dir. 2004:139) den 7 oktober 2004 beslutade regeringen att utredningen senast den 30 april 2005 skulle lämna ett delbetänkande om utvärdering och översyn av skogsvårdsorganisationen. Utredningen redovisade uppdraget i delbetänkandet Skog till nytta för alla? (SOU 2005:39). I betänkandet föreslog utredaren bl.a. att Skogsstyrelsen och de tio skogsvårdsstyrelserna slås samman till en myndighet. Delbetänkandet har remissbehandlats. Utredarens lagförslag till konsekvensändringar finns i *bilaga 1*. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N2005/4296/HUB).

Lagförslagen i propositionen, som utformats med en annan författningsteknik, har beretts under hand med Skogsstyrelsen.

Lagrådet

De föreslagna lagändringarna är direkta följdändringar till den tänkta organisationsförändringen och får anses vara av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Yttrande från Lagrådet har därför inte inhämtats.

4 Följdändringar i vissa lagar med anledning av inrättandet av en ny skogsmyndighet

Regeringens förslag: Följdändringar görs i några lagar med anledning av avvecklandet av Skogsstyrelsen och de regionala skogsvårdsstyrelserna och inrättandet av en ny skogsmyndighet.

Utredningens förslag: Har utformats med en annan författningsteknik än regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inte haft några synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2006 (prop. 2005/06:1, utg. omr. 23) har regeringen föreslagit vissa ändringar i skogsvårdslagen (1979:429). Skälet till ändringarna är att regeringen avser att låta den nuvarande skogsvårdsorganisationen – som består av Skogsstyrelsen som central förvaltningsmyndighet och de tio regionala skogsvårdsstyrelserna – från och med den 1 januari 2006 bilda en samlad nationell myndighet (Skogsstyrelsen). Vid sidan av skogsvårdslagen finns det några lagar som till följd av omorganisationen behöver ändras. I de aktuella lagarna nämns skogsvårdsstyrelserna vid namn. Dessa lagbestämmelser kommer att vara tillämpliga även på den nya myndigheten. Därför föreslås att i förekommande fall ”skogsvårdsstyrelsen” i olika

böjningsformer byts ut mot "Skogsstyrelsen" i motsvarande form och, i ett fall, att hänvisningen till skogsvårdsstyrelsen helt tas bort. I en av lagarna, lagen (1997:1144) om försöksverksamhet med vidgad samordnad länsförvaltning i Gotlands län, anges att de uppgifter som bl.a. ankommer på skogsvårdsstyrelsen enligt lag eller annan författning i stället skall fullgöras av länsstyrelsen i Gotlands län. I det fallet skulle ett byte av ordet "skogsvårdsstyrelsen" mot "Skogsstyrelsen" innebära att även de uppgifter som enligt nuvarande lagstiftning ankommer på Skogsstyrelsen att fullgöra skulle överföras på länsstyrelsen. Då den nu aktuella lagändringen inte är avsedd att innebära några ändrade uppgifter för länsstyrelsen föreslår regeringen att lagen skall ändras så att länsstyrelsen i den omfattning som regeringen bestämmer skall fullgöra de uppgifter som ankommer på Skogsstyrelsen. På så sätt kan de av Skogsstyrelsens uppgifter som länsstyrelsen skall fullgöra anges i förordning.

En förutsättning för att de föreslagna lagändringarna skall kunna genomföras är att riksdagen antar det ovan nämnda förslaget i budgetpropositionen för 2006 om ändring i skogsvårdslagen.

Förslag till lag om ny beteckning på Skogsvårdsorganisationen, Skogsvårdsstyrelsen och Skogsstyrelsen

Härigenom föreskrivs att bestämmelser i lag eller annan författning om Skogsstyrelsen, Skogsvårdsstyrelsen och Skogsvårdsorganisationen efter utgången av år 2005 skall avse Skogsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 20XX.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över betänkandet inkommit från Kommerskollegium, Statens räddningsverk, Statens fastighetsverk, Statskontoret, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Skånes län, Länsstyrelsen i Blekinges län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Kalmars län, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Uppsala universitet, Mitthögskolan, Statens jordbruksverk, Sametinget, Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (FORMAS), Arbetsmiljöverket, Konkurrensverket, Skogsstyrelsen, Skogsvårdsstyrelsen i Mälardalen, Skogsvårdsstyrelsen i Södra Götaland, Skogsvårdsstyrelsen i Östra Götaland, Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg, Skogsvårdsstyrelsen i Västra Götaland, Skogsvårdsstyrelsen i Värmland-Örebro, Skogsvårdsstyrelsen i Dalarna-Gävleborg, Skogsvårdsstyrelsen i Mellannorrland, Skogsvårdsstyrelsen i Västerbotten, Skogsvårdsstyrelsen i Norrbotten, Glesbygdsverket, Turistdelegationen, Verket för näringslivsutveckling (NUTEK), Regionförbundet i Uppsala län, Regionförbundet i Kalmar län, Region Blekinge, Regionförbundet Jönköpings län, Jönköpings kommun, Karlstad kommun, Jokkmokks kommun, Strömsunds kommun, Hushållningssällskapets förbund, Svenska naturskyddsföreningen, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) Skogsägarna, Folkrorelserådet Hela Sverige ska leva, Landsorganisationen i Sverige (LO), Sveriges akademikers centralorganisation (SACO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Skogsindustrierna.

Avstått från att yttra sig har Riksrevisionen, Fortifikationsverket, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Växjö universitet, Institutet för framtidsstudier, Sveriges LantbruksUniversitet, Stiftelsen för Miljöstrategisk forskning (MISTRA), Arbetsmarknadsstyrelsen, ESF-rådet (Europeiska socialfonden), Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS), Verket för innovationssystem (VINNOVA), Turistrådet, SkogForsk, Svenska leadernätverket, Regionförbundet i Sörmland, Region Halland, Region Dalarna, Kommunförbundet Skånes län, Regionförbundet Östsam, Sveriges kommuner och landsting, Växjö kommun, Falu kommun, Mora kommun, Söderhamns kommun, Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, Skoghistoriska sällskapet, Skogs- och lantarbetsgivareförbundet (SLA), Världsnaturfonden (WWF), Svensk skogscertifiering (PEFC), FSC-rådet och Ekologiska lantbrukarna.

Därutöver har yttranden inkommit från Enetjärn Natur AB/Enetjärn Anders, Niemi Harry och Svenska Turistföreningen (STF).

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 oktober 2005.

Närvarande: statsråden Ringholm, Freivalds, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Y. Johansson, Bodström, Sommestad, Karlsson, Nykvist, Nuder, M. Johansson, Hallengren, Björklund, Holmberg, Jämtin, Österberg, Orback och Baylan.

Föredragande: statsrådet Messing.

Regeringen beslutar proposition 2005/06:41 Följdändringar i vissa lagar med anledning av en ny skogsmyndighet.